

Eelmine aasta oli üks isemoodi aasta. Seda absoluutselt igas eluvaldkonnas, sealhulgas ka turismis. Aasta algus (jaanuar-veebruar) olid paljulubavad. Praami üleveo statistika kasvas, lennukiga jõudis saarele rohkem rahvast (kui aasta varem), majutusstatistika oli plussis. Ja siis tulid märts, aprill ja mai. Neist kõige nutusem aprill, kui terve saar oli lukus. Kes siin, see siin. Kes seal, see seal. Kõik turismi näitajad olid sisuliselt nullis. Tulevik tundus tume ja keegi ei osanud prognoosida, mis saama hakkab. Üksikud julgesid välja öelda lootuse, et kui aasta lõpuks tuleb 50% eelmise aasta tulemusest, on hästi läinud. Nüüdseks on see kummaline aasta läbi ja numbrid kokku löödud. Kuidas läks?

Peale Saaremaa piiride avamist ja eriolukorra lõppu ei liikunud turiste veel mõnda aega. Pigem oldi ettevaatlikud. Kuid tasahilju hakkasid inimesed siiski liikuma. Majutuse statistikat vaadates näeb, et kevadkuude -90% langusest oli juuniks saanud -50%. Juulis oli majutuse üldine näitaja küll miinus poolel, aga näiteks jõudis juulis saarele 93% rohkem leedukaid, kui aasta varem. Suurem oli ka Saaremaal ja Muhus ööbinud eestlaste arv (+4%) ja see on näidanud eelmise aastaga võrreldes kasvutrende juulist kuni aasta lõpuni välja. Augustis löödi suisa rekordeid. Nii palju eestlasi, kui 2020 aastal, pole kunagi varem augustis saartel ööbinud. Aasta kokkuvõtteks näitab 2020 aasta majutusstatistika aasta varasemaga võrreldes ca 30% langust. Samas suurusjärgus langes ka majutusteenuse müügist saadav tulu. Nii suurt langust ei ole majutuse statistikas Saaremaal kunagi varem nähtud. Ennekõike tuli see välismaalaste ja rühmareisijate arvelt. Neid liikus väga vähe. Samas kevadel kardetud -50% langusest läks majutusettevõtetele siiski mõnevõrra paremini.

Võrdlusena saab välja tuua, et Eestis tervikuna langes majutatud turistide arv eelmine aasta 48%. Lähimatest naabritest Pärnumaa ja Läänemaa langus oli meiega samas suurusjärgus jäädes 30% juurde. Erandiks oli siinkohal Hiiumaa, kus majutatute arv kasvas eelmine aastal 3%, olles sellega ainuke Eesti maakond, kus majutatute arv suurenes.

Kuidas olid lood transpordisektoris? Parvlaevaga Saaremaale sõitjaid oli aprillikuus mullusega võrreldes 94% vähem. Kevadisest madalseisust alates on üleveo numbrid küll paranenud, aga mullusele tasemele need jõudnud ei ole ning aasta lõikes on reisijate arv umbes 20 protsendiga miinuses. Kui oluliselt on vähenenud turismibusside üleveo numbrid, siis kasvanud on näiteks haagissuvilate üleveo statistika (+12%). See on märk asjaolust, et inimesed eelistavad liikuda omasoodu ja väikestes seltskondades. Kuuldavasti on karavanaautode müük Euroopas eelmisel aastal hüppeliselt kasvanud. Eelmisel aastal tuli lennukiga Saaremaale umbes 30% vähem inimesi kui aasta varem. Aasta lõpuks oli lendajate arv jõudnud enam vähem varasemale tasemele ja detsembris liinile tulnud suurem lennuk lubab lendajate arvu osas selleks aastaks seada kõrgeid ootusi. Väikesadamate kaudu tuli 2020 aastal saartele ca 10 000 inimest, mis on umbes 20% vähem kui aasta varem. Märgatavalt langesid kaugemalt (Rootsi, Saksamaa) tulnud aluste arvud. Lähemalt tulijaid (Läti, Soome) võis mitmes sadamas näha rohkem kui mullu.

Kuidas siis aasta ikkagi kokkuvõttes läks? Numbriliselt näitavad erinevad turismi sektorid 20-30 protsendilist langust. Aga numbrite taha mahub hulk äärmuseid ja erandeid. Arvamusi möödunud turismihooaja edukuse osas jagub seinast seinä. Leidub neid turismiettevõtjaid, kes ütlevad, et oli täiesti olematu turismihooaeg. Samas on ka neid, kes ütlesid, et oli läbi aastate parim suvi. Võta siis kinni.